

RAADSVOORSTEL

Datum raadsvergadering: 25 oktober 2017

Onderwerp	
Vaststellen notitie van uitgangspunten voor opstellen bestemmingsplan Rhederlaag: Ruimte voor de Rivier.	Zaaknummer Z/17/286513
	Documentnummer INT/17/796594

Samenvatting

Bij de vaststelling van de beheersverordening Ruimte voor de Rivier heeft uw raad in de vergadering van 25 januari 2017 in een motie het college het volgende opgedragen.

Een nieuwe bestemmingsplan procedure te starten voor de Rhederlaag in het kader van Ruimte voor de Rivier met de inzet voor uiteindelijke beëindiging van zandwinning in de Rhederlaag.

Toelichting: De beheersverordening heeft een tijdelijk karakter totdat er nieuwe ontwikkelingen bekend zijn in het betrokken gebied. Momenteel ligt de ontzanding in de Rhederlaag stil als gevolg van een Rechterlijke uitspraak. Leisurelands/K3 Delta en de Provincie zijn samen met omwonenden in gesprek over de mogelijkheden de Rhederlaag te beheren zonder verdere ontzanding in de toekomst.

Zodra de uitkomsten van dit onderzoek bekend zijn, moet met deze nieuwe kennis, een bestemmingsplanprocedure worden gestart.

Aan uw raad wordt nu een notitie van uitgangspunten voorgelegd die is opgesteld door het Integraal Gebiedsoverleg Rhederlaag (IGOR). Het IGOR is een gebiedsorganisatie die afgelopen maanden tot stand gekomen is om de belangen van de partijen op en rond het Rhederlaag te vertegenwoordigen: inwoners (belangenvertegenwoordigers van Lathum, IOWV, Werkgroep Rhederlaag), lokale ondernemers, verenigingen (Waterscouting Abel Tasman, WSV Giesbeek, Watersportverbond) en belangenorganisaties (Natuurmonumenten) verenigd zijn. Ook K3Delta en Leisurelands hebben zich bij het IGOR aangesloten. Het IGOR zet zich in voor een evenwichtige en duurzame ontwikkeling en beheer van het Rhederlaag op de lange termijn, waar intensieve en extensieve recreatie met behoud van landschappelijke en cultuurhistorische identiteit invulling zullen krijgen; speerpunten hierin zijn veilig en beheersbaar.

De notitie van uitgangspunten is een startdocument van het IGOR: hierin legt zij haar uitgangspunten vast: het geografisch en landschappelijk fundament (gezamenlijk het DNA van het gebied), de inhoudelijke en processuele afspraken. Ook het vigerend beleid is hierin opgenomen. Zo vormt deze notitie een belangrijke bouwsteen voor het nieuwe bestemmingsplan én ook voor een op te stellen toekomstvisie, die in een participatief proces karakter zal krijgen. De afspraken zijn, samen met korte termijn ontwikkelingen en lange termijn wensen in vijf kopjes te verdelen:

1. Alle geledingen binnen het IGOR streven naar een duurzaam, veilig en beheersbaar Rhederlaag waarin bij alle toekomstige ontwikkelingen een goede balans gevonden wordt tussen natuur-, landschappelijke, cultuurhistorische waarden en recreatieve ontwikkelingen. Bij alle ontwikkelingen blijft het DNA van het gebied behouden of wordt dit versterkt. De recreatieve ontwikkelingen dienen landschappelijk ingepast te worden, dragen bij aan een sterkere beleving en leiden tot een verdieping, verbreding en/of kwaliteitsverbetering van de vrijetijdseconomie.
2. Er zal alleen nog ontzand worden bij de Veerstal en bij de Kop van Wentink tot een maximum van 1,1 miljoen m³ af te voeren zand, buiten het seizoen; de vergunningprocedures zullen in overleg met IGOR worden aangevraagd. Provincie Gelderland, gemeente Zevenaar, Leisurelands en K3Delta hebben afgesproken op korte termijn te komen tot oplossingen en/of kostendragers voor de tegenwaarde van de verminderde zandopbrengst.
3. Voor elke ontwikkeling geldt dat deze tenminste de bestaande hoeveelheid oeverlengtes dient

te behouden en bij voorkeur dient te vergroten – al dan niet middels compensatie elders op het Rhederlaag. Daarbij dienen ook afspraken gemaakt worden over het gebruik en de kwaliteit van de oeverlengtes. Ook de bestaande hoeveelheid onbetaalde aanmeer oeverlengtes (zandige recreatie oevers) dient minimaal behouden te worden.

4. De veiligheid op de weg en op het water dient minimaal op het huidige niveau behouden en bij voorkeur vergroot te worden. Voor specifieke verkeerssituaties als op de Marsweg, bij de inlaat van het Rhederlaag dienen aanvullende maatregelen genomen te worden. Deze veiligheid betreft ook de situatie op de Valeplas waar de beroepsvaart bij het uitvaren zal moeten draaien.
5. De beheersbaarheid van het Rhederlaag bestaat uit een goed onderhoud en beheer van het gebied. Er liggen kansen voor innovatieve beheervormen van het landschap; binnen het IGOR en met de overheden zullen deze verkend worden.

Daarnaast wordt veel waarde gehecht aan versterking van de leefbaarheid in de dorpen Giesbeek, Lathum en het buitengebied.

Deze afspraken en wensen worden deels vastgelegd in het bestemmingsplan, samen met de concrete plannen die nu voorliggen voor uitbreidingen van recreatieterrein De Veerstal en het toevoegen van camperplaatsen bij Jachthaven 't Eiland. Afspraken die niet in het bestemmingsplan kunnen worden opgenomen, worden in andere overeenkomsten of een toekomstvisie vastgelegd afhankelijk van het onderwerp.

Raadsvoorstel

1. De Notitie van uitgangspunten voor Het Rhederlaag vast te stellen en deze als basis te laten dienen voor het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan.
2. Het voornemen uit te spreken om de gemeentelijke coördinatie op grond van paragraaf 3.6.1 van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing te verklaren op het project "Rhederlaag: alternatief inrichtingsplan" waarvoor de voorbereiding en bekendmaking van de op aanvraag of ambtshalve te nemen besluiten worden gecoördineerd.

Waarom naar de raad

Het vaststellen van een bestemmingsplan is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Het is wenselijk dat de gemeenteraad richting geeft en kaders vaststelt. Mede ook gelet op de afspraken in het kader van het proces en de motie van uw raad van 25 januari 2017.

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) bevat een rijks-, provinciale- en gemeentelijke coördinatie regeling. Uw raad wordt voorgesteld om te kiezen voor de gemeentelijke coördinatie op grond van paragraaf 3.6.1 van de Wet ruimtelijke ordening.

Doelstelling en beoogd meetbaar effect

1. Vaststellen van kaders en uitgangspunten voor het opstellen van het bestemmingsplan op korte termijn en een toekomstvisie voor de lange termijn.
2. Instemming van uw gemeenteraad voor een gemeentelijke coördinatie ten behoeve van het project "Rhederlaag: alternatief inrichtingsplan" waarmee de afzonderlijke besluiten gecoördineerd behandeld kunnen worden.

Argumenten en alternatieven

1. De notitie van uitgangspunten geeft inzicht in het participatieproces IGOR, geeft kaders en de richting voor het opstellen van het bestemmingsplan.

Participatieproces/ doelstellingen IGOR

Gebiedspartijen zijn ondernemers, dorpsbelangenvertegenwoordigers en andere partijen in het gebied waarmee wordt samengewerkt, met uitzondering van de overheidsorganisaties. Het IGOR vertegenwoordigt de belangen van inwoners, gebruikers en eigenaren op en rond het Rhederlaag.

De meest actieve gebiedspartijen die ook een taak en verantwoordelijkheid voor zichzelf zien in de

ontwikkeling en het beheer van het Rhederlaag als geheel, hebben zitting in dit gebiedsoverleg en bewaken / vertegenwoordigen daarin het hogere algemene belang van alle inwoners / gebruikers / eigenaren. Het integraal gebiedsoverleg beoogt daarmee de samenwerking tussen de alle partijen op het Rhederlaag te bevorderen.

Het Integraal Gebiedsoverleg Rhederlaag zal zich inzetten voor een evenwichtige en duurzame ontwikkeling en beheer van het Rhederlaag op de lange termijn, waar intensieve en extensieve recreatie met behoud van de landschappelijke en cultuurhistorische identiteit invulling zullen krijgen; speerpunten hierin zijn veilig en beheersbaar. Het gebiedsplatform tracht dit doel te bereiken doordat gebiedspartijen zelf actief direct en indirect via anderen het Rhederlaag ontwikkelen, beheren en onderhouden middels duurzame, gebiedseigen meervoudige ontwikkelingen en activiteiten en door het gebied middels gerichte activiteiten op de kaart te zetten van het gebied.

Het IGOR zal optreden als adviesraad voor nieuwe ontwikkelingen incl. verkenningen van eventuele mogelijkheden voor toekomstig beheer. Bovendien vertegenwoordigt het IGOR de belangen van gebiedspartijen naar derden toe en is zij vanuit deze functie belangrijke gesprekspartner voor overheden op bestuurlijk en ambtelijk niveau in

- algemene afstemming en sparring,
- mee-ontwikkelen van nieuw beleid zoals op de korte termijn Rivierklimaatpark,
- adviesraad voor inrichtingsplannen en concrete nieuwe ontwikkellocaties.

Kaders voor het bestemmingsplan

- Uitgangspunt is dat er alleen nog commercieel ontzand wordt bij de Veerstal en bij de Kop van Wentink tot een maximum van 1,1 miljoen m² af te voeren zand (van de 60% van de 2,2 miljoen m³ zand is reeds een deel ontzand in bij de Giese Kop). Daarna vindt in het gehele Rhederlaag geen commerciële ontzanding meer plaats. Deze ontzanding zal plaats vinden buiten het toeristisch seizoen en zo veel mogelijk aaneengesloten. Procedures ten aanzien van de zandwinning zullen in overleg met het IGOR worden doorlopen.

- Uitgangspunt is dat de plannen voor De Veerstal en Jachthaven 't Eiland worden meegenomen. Hiervoor zijn ruimtelijke onderbouwingen aangeleverd om aan te tonen dat de plannen uitvoerbaar zijn en voldaan kan worden aan een goede ruimtelijke ordening.

- Uitgangspunt is dat uitvoering wordt gegeven aan de wettelijke kaders, zoals de Vogelrichtlijn, de verwerking van GNN/GO in het bestemmingsplan en het Beleid grote rivieren.

- Uitgangspunt is dat de bestaande (legale) situaties en verleende afwijkingsprocedures in het bestemmingsplan worden gerespecteerd respectievelijk worden opgenomen.

- Uitgangspunt is duidelijke invullingen geven aan bepaalde bestemmingen welke onderwerp zijn geweest van discussie.

Richtingen/wensen die slechts beperkt in bestemmingsplan kunnen worden opgenomen, maar zal worden vastgelegd in andere afspraken/ overeenkomsten/ visies

- Behoud van toegankelijkheid van (aanleg)oevers en strand.

Voor elke ontwikkeling geldt dat deze tenminste de bestaande hoeveelheid oeverlengtes dient te behouden en bij voorkeur dient te vergroten (al dan niet middels compensatie elders op het Rhederlaag). Daarbij dienen ook afspraken gemaakt worden over het gebruik en de kwaliteit van de oeverlengtes. Ook de bestaande hoeveelheid onbetaalde aanmeer oeverlengtes (zandige recreatie oevers) dient minimaal behouden te worden. De huidige situatie ten aanzien van de oeverlengtes wordt vastgelegd in de toelichting van het bestemmingsplan.

- De veiligheid op de weg en op het water in het Rhederlaag is van groot belang. Speciale aandacht voor de invaart op de Valeplas i.v.m. gezamenlijk gebruik door de beroepsvaart en de recreatieve vaart. Ook de verkeerssituatie op de Marsweg vraagt aandacht.

- De beheersbaarheid van het Rhederlaag bestaat voor het IGOR uit een goed onderhoud en beheer van het gebied.

Ook wensen als behoud van struin- en wandelroutes, behoud en verbeteren van visplekken, behoud & ontwikkeling van natuur, binnen de grotere ontwikkelingen en binnen Rivierklimaatpark worden benoemd.

2. Door gemeentelijke gecoördineerde besluitvorming is er meer rechtszekerheid, leesbaarheid en eenduidigheid voor de burgers. Onderdeel van de planuitwerking betreft het opstellen van een nieuw bestemmingsplan en het aanvragen van diverse vergunningen.

Voor de vergunningen zijn diverse bevoegde gezagen verantwoordelijk. De bevoegde gezagen nemen een

besluit over de vergunningaanvraag waarvoor zij verantwoordelijk zijn. Het is wenselijk om de voorbereiding en bekendmaking van de besluiten die nodig zijn voor de uitvoering van het bestemmingsplan te coördineren.

De voorgenomen gemeentelijke coördinatie is mogelijk op basis van artikel 3.30 Wet ruimtelijke ordening.

De coördinatieregeling heeft mede tot doel dat afzonderlijke procedures gelijktijdig worden doorlopen. Het is wenselijk om alle stappen omtrent de besluiten die nodig zijn voor de uitvoering van het bestemmingsplan te combineren. Denk hierbij aan de bekendmakingen, inspraak, hoorzittingen en eventueel beroep wat gecombineerd plaatsvindt. Er is één totaalpakket wat de consistentie ten goede komt. Prettig voor de stakeholders en omwonenden, omdat procedures worden gecoördineerd kunnen zij kennis nemen van de samenhang tussen de procedures en afwegingen. Met het besluit tot coördinatie voegt de gemeenteraad alle afzonderlijke reguliere inspraak-, besluit-, bezwaar- en beroepstermijnen samen en stelt één voorbereidingsprocedure vast voor alle vergunningen die zijn opgenomen in het coördinatiebesluit. De gecoördineerde besluiten worden bij een eventueel beroep bovendien aangemerkt als één besluit.

Kanttekening is dat als één onderdeel vernietigd wordt in het beroep, dan geldt dat voor alle onderdelen. Enerzijds is het een voordeel dat alle onderdelen (bestemmingsplan, MER, vergunningen) in één keer ter inzage liggen en dat alles als één besluit wordt behandeld door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State indien beroep wordt ingesteld. Kanttekening is echter dat als bijvoorbeeld het bestemmingsplan vernietigd wordt, dat dan het gehele besluit vernietigd wordt. De gehele procedure moet dan opnieuw.

Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Met een vaststellingbesluit zijn de uitgangspunten vastgelegd. Indien nodig zullen we bij het aanbieden van het bestemmingsplan aangeven of afgeweken is van de uitgangspunten.

De raad zal nog specifiek een besluit moeten nemen om de gemeentelijke coördinatie in werking te stellen.

Communicatie

Voorliggende notitie van uitgangspunten is opgesteld vanuit de gebiedspartijen zelf. In 2016 is een gebiedsproces gestart met vele lokale partijen: ondernemers, verenigingen, plaatselijke werkgroepen en belangenorganisaties. Na een stroef begin is in het voorjaar 2017 besloten om een andere koers in te slaan. Op dat moment is een gebiedstraject gestart waarin verkend is of het mogelijk is om uitgaande van partiële zandwinning op 2 plaatsen te komen tot een alternatief inrichtingsplan gecombineerd met een gebiedsvisie voor de lange termijn.

Resultaten van dit laatste traject (maart – juli 2017) zijn:

- Commitment vanuit gebiedspartijen voor een partiële ontzanding (60% van de resterende 2,2 miljoen m³ zand) onder voorwaarden:
 - o Resterende zandwinning slechts op 2 locaties: bij de Veerstal en bij Kop van Wentink;
 - o Zandwinning buiten het toeristisch seizoen en zo veel mogelijk aansluitend in tijd;
 - o Geen commerciële zandwinning meer in de toekomst;
- Bestuurlijk commitment van gemeente Zevenaar, provincie Gelderland, Leisurelands en K3Delta op bovenstaand resultaat en intentie om op korte termijn tot een gedragen uitwerking hiervan te komen;
- Instelling van een organisatie van gebiedspartijen: het integraal gebiedsoverleg Rhederlaag (zie volgend hoofdstuk), het IGOR;
- Kansencarta voor de ontwikkellocaties Giesbeek – Lathum – Veerstal en Jachthaven 't Eiland
- Commitment op een document 'Notitie van Uitgangspunten', op te stellen door het IGOR
- Notitie van uitgangspunten, te formuleren door het IGOR en aan te bieden aan college van burgemeester en wethouders van Zevenaar en gedeputeerde Meijer van provincie Gelderland in september, ter behandeling in de raadsvergadering van eind oktober 2017 en ter voorbereiding van het nieuw op te stellen bestemmingsplan;
- Afspraak om als IGOR voor de lange termijn een gebiedsvisie voor het Rhederlaag op te stellen,

- binnen de kaders van de gebiedsvisie Rivierklimaatpark.
- Aanstelling van een gebiedscoördinator voor de komende periode.

Kosten, baten en dekking

Voor het opstellen van het bestemmingsplan dienen nog nadere afspraken te worden gemaakt met de betrokken partijen.

Provincie Gelderland, gemeente Zevenaar, Leisurelands en K3Delta hebben afgesproken op korte termijn gezamenlijk te komen tot oplossingen en/of kostendragers voor de tegenwaarde van de verminderde zandopbrengst. Met het alternatieve inrichtingsplan, waarmee tot 60% van de vergunde hoeveelheid afvoerbaar m3 zand gehaald kan worden, in combinatie met deze afspraak komt de commerciële zandwinning op het Rhederlaag tot een eind.

Voor de kosten, baten en dekking zal eveneens een apart raadsvoorstel worden opgesteld, omdat op dit moment nog niet zeker is op welke wijze invulling gegeven wordt aan de compensatie van 40%. Als daar geen onderlinge afspraken over worden vastgelegd, zal een planschadeverzoek worden ingediend en zal dit naar alle waarschijnlijkheid worden toegekend, omdat het terugbrengen van het aantal kuubs zandwinning verlies van inkomsten met zich meebrengt en de zandwinning in de huidige beheersverordening niet is beperkt in aantal kuubs en/of termijnen of locaties.

Herindeling – preventief toezicht en beleidsharmonisatie

Is er sprake van preventief toezicht? Nee

Is er sprake van afstemming over beleidsharmonisatie in het kader van de herindeling? Nee

Burgemeester en wethouders van Zevenaar,
 De secretaris, De burgemeester
 mr. S.E.G. Wiersma drs. J.M. Staatsen

Portefeuillehouder	A.H.M. Albers
Datum b&w	12 SEPTEMBER 2017
Nummer b&w-advies	ADV/17/796582
Behandelend ambtenaar/afdeling	J. van der Leij
Telefoon	513
Behandeling in raadscommissie	RUIMTE